

Grozījumi: 27.08.1998. likums (L.V., 8.sept., nr.255/256;
Ziņotājs, 1998, nr.19)
20.05.2004. likums (L.V., 4.jūn., nr.90;
Ziņotājs, 2004, nr.12)
11.01.2005. MK not. nr.20 (L.V., 13.janv., nr.7;
Ziņotājs, 2005, nr.7)
16.06.2005. likums (L.V., 6.jūl., nr.104;
Ziņotājs, 2005, nr.14)

Saeima ir pieņēmusi un Valsts

prezidents izsludina šādu likumu:

Par nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu

1.pants. Šā likuma mērķis ir novērtēt to cilvēku nopelnus, kuri, darbodamies nacionālās pretošanās kustībā, piedalījās bruņotā cīņā vai ar citiem līdzekļiem cīnījās par 1918.gada 18.novembrī proklamētās Latvijas atjaunošanu un ziedoja sevi, lai aizstāvētu tautu pret okupācijas režīmu īstenoto vardarbību un genocīdu.

2.pants. (1) Par nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem atzīstami Latvijas Republikas iedzīvotāji, kuri Latvijas teritorijā laika posmā no 1940.gada 17.jūnija līdz 1960.gada 31.decembrim:

- 1) piedalījās bruņotā un pagrīdes pretošanās cīņā pret okupācijas režīmu militārajiem formējumiem un šo režīmu administrāciju;
- 2) veicināja bruņoto un pagrīdes pretošanās cīņu, sniedzot cīnītājiem materiālu un citādu palīdzību un riskējot ar savu brīvību un dzīvību;
- 3) propagandēja Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas ideju, izplatot nelegālo presi, uzsaukumus vai citus izdevumus, kā arī atklāti vērsoties pret okupācijas režīmu, tā iedibināto kārtību un ideoloģiju.

(2) Par nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem atzīstami arī Latvijas Republikas iedzīvotāji, kuri Latvijas teritorijā laika posmā no 1961.gada 1.janvāra līdz 1990.gada 4.maijam par savu politisko darbību vai pārliecību tika:

- 1) notiesāti un ir rehabilitēti;
- 2) piespiedu kārtā nepamatoti ievietoti ārstniecības iestādēs, kur viņiem piemēroja medicīniska rakstura piespiedu līdzekļus, par ko Rehabilitācijas un specdienestu lietu prokuratūra veikusi pārbaudi un sniegusi atzinumu Tieslietu ministrijai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.05.2004. likumu)

3.pants. (1) Par nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem nevar atzīt personas, kuras:

- 1) ir sadarbojušās ar komunistiskā vai nacistiskā režīma represīvajām struktūrām vai piedalījušās komunistiskā vai nacistiskā režīma represīvajās darbībās;
- 2) sodītas par tīšiem smagiem noziegumiem un nav rehabilitētas;
- 3) mazgadības dēļ nevarēja apzināti piedalīties nacionālās pretošanās kustībā (bija jaunākas par 14 gadiem).

(2) Rehabilitācijas un specdienestu lietu prokuratūra pēc pašvaldības pieprasījuma sagatavo izziņu par to, vai attiecībā uz personu nepastāv šā panta pirmajā daļā minētie ierobežojumi.

(2005.gada 16.jūnija likuma redakcijā)

4.pants. Nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu piešķir tā pašvaldība, kas veikusi attiecīgās personas reģistrāciju dzīvesvietā, ja darbību nacionālās pretošanās kustībā apliecina ar šādiem dokumentiem:

- 1) Latvijas valsts arhīvu vai citu valstu arhīvu izsniegtu dokumentu par darbību nacionālās pretošanās kustībā;
- 2) Latvijas Republikas tiesas spriedumu, ar kuru tiesa konstatē faktu par attiecīgās personas darbību nacionālās pretošanās kustībā, gadījumos, kad arhīvos nav saglabājušies šo faktu apliecinoši dokumenti;
- 3) Tieslietu ministrijas atzinumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.08.98. likumu un 20.05.2004. likumu)

5.pants. Iesniegto materiālu iepriekšējai izskatīšanai pašvaldība izveido komisiju, kurā iekļaujami arī likumos noteiktajā kārtībā reģistrēto Otrā pasaules kara dalībnieku un politiski represēto personu sabiedrisko organizāciju pārstāvji.

(1998.gada 27.augusta likuma redakcijā, kas stājas spēkā no 22.09.98.)

6.pants. Institūciju un amatpersonu lēmumu par nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu var pārsūdzēt tiesā.

7.pants. Nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem tiek izsniegta noteikta parauga apliecība un nacionālās pretošanās kustības dalībnieka krūšu nozīme.

8.pants. Nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem ir visas tās pašas tiesības, kas likumos un citos normatīvajos aktos paredzētas politiski represētajām personām.

9.pants. (1) Pašvaldība ir tiesīga lemt par sociālo garantiju noteikšanu nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem un sava budžeta ietvaros piešķirt viņiem atvieglojumus atsevišķu nodokļu un nodevu maksāšanā vai pakalpojumu saņemšanā.

(2) Pašvaldība ir tiesīga lemt par kompensācijas sertifikātu dzēšanu, piešķirot samaksu naudā atbilstoši likumam "Par zemes privatizāciju lauku apvidos" Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(1998.gada 27.augusta likuma redakcijā, kas stājas spēkā no 22.09.98.)

10.pants. Nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem no Aizsardzības ministrijai piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem izmaksā ikmēneša pabalstu Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un apmērā.

(2005.gada 16.jūnija likuma redakcijā /skat. Pārejas noteikumu 3.punktu/)

Pārejas noteikumi

1. Ministru kabinets līdz 1996.gada 1.augustam izstrādā un apstiprina nacionālās pretošanās kustības dalībnieka apliecības un krūšu nozīmes paraugu, kā arī nodrošina apliecību un krūšu nozīmju izgatavošanu.

2. *(Izslēgts ar 27.08.98. likumu, kas stājas spēkā no 22.09.98.)*

3. Šā likuma 10.pants stājas spēkā 2005.gada 1.septembrī.

(2005.gada 16.jūnija likuma redakcijā)

4. Ministru kabinets līdz 2005.gada 31.augustam izdod šā likuma 10.pantā minētos noteikumus.

(2005.gada 16.jūnija likuma redakcijā)

Likums Saeimā pieņemts 1996.gada 25.aprīlī.

Valsts prezidents

G.Ulmanis

Rīgā 1996.gada 10.maijā